

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

INKSTŲ TRANSPLANTATŲ HISTOLOGIJOS KLINIKINĖS KORELIACIJOS BIOPSIJOSE ATLIKTOSE PO 10 IR DAUGIAU METŲ NUO TRANSPLANTACIJOS

Darbo autorius. Rytis STANKEVIČIUS (V kursas).

Darbo vadovai. Jaun. asist. Ernesta MAČIONIENĖ, VU MF Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika; prof. dr. Arvydas LAURINAVIČIUS, VU MF Patologijos, teismo medicinos ir farmakologijos katedra; prof. dr. Marius MIGLI-NAS, VU MF Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Išanalizuoti histologinius pažeidimus indikacinėse inkstų transplantatų biopsijose, atliktose po 10 ir daugiau metų nuo transplantacijos, jų sąsajas su klinikiniais pacientų duomenimis.

Darbo metodika. Ši vieno centro retrospektyvinė studija buvo atlikta Vilniaus Universitetinėje ligoninėje Santaros klinikose. Buvo tirti prieš 10 ir daugiau metų transplantuoti pacientai, kuriems inkstų transplantatų biopsijos atliktos ligoninėje nuo 2013 iki 2022 metų. Į analizę neįtrauktos pakartotinės to paties paciento biopsijos ir biopsijos, nevertintos pagal Banff kriterijus. Taip pat rinkti klinikiniai pacientų duomenys, o statistiniai skaičiavimai buvo atlikti *RStudio* programa.

Rezultatai. Iš 107 biopsijų 91 buvo įtraukta į tyrimą. 47 (51,65 %) pacientai buvo vyrai ir 44 (48,35 %) pacientės buvo moterys. Vidutinis paciento amžius biopsijos metu buvo $47,03 \pm 10,88$ m. Vidutinis laikas nuo transplantacijos buvo $13,59 \pm 4,28$ m. 53 (58,24 %) pacientai vartojo ciklosporiną, 64 (70,33 %) pacientai vartojo metilprednizoloną, 81 (89,01 %) pacientų vartojo mikofenolato mofetilį, 23 (25,27 %) pacientai vartojo sirolimužą, 9 (9,89 %) pacientai vartojo takrolimužą ir 6 (6,59 %) pacientai vartojo azatiopriną kaip imunosupresinį gydymą. Tik 2 (2,20%) biopsijos neturėjo žymių histologinių pažeidimų, 33 (36,26 %) biopsijose buvo intersticinė fibrozė ir kanalėlių atrofija, 15 (16,48 %) biopsijų buvo antikūnų sukelta atmetimo reakcija, 11 (12,09 %) biopsijų buvo globalinė glomerulosklerozė, 8 (8,79 %) biopsijose buvo grįžtamoji natyviųjų inkstų liga, 6 (6,59 %) biopsijose buvo mišri atmetimo reakcija, 2 (2,20 %) biopsijose buvo ląstelinė atmetimo reakcija, 1 (1,10 %) biopsijoje buvo piktybiniai pakitimai ir 13 (14,29 %) biopsijų buvo kiti pakitimai. Po transplantacijos diabetas išsivystė 6 (6,66 %) pacientams. Vidutinė kreatinino koncentracija serume biopsijos metu buvo $254,47 \pm 140,08$ $\mu\text{mol/l}$. Lyginant skirtingus pažeidimo tipus, kreatinino koncentracija serume biopsijos metu buvo reikšmingai didesnė tarp pacientų su globaline glomerulosklerozė ($402,45 \pm 202,00$ $\mu\text{mol/l}$, lyginant su $234,12 \pm 117,13$ $\mu\text{mol/l}$ ($p=0,0207$) tarp pacientų be globalinės glomerulosklerozės), o tarp kitų pažeidimų kreatinino koncentracija serume reikšmingai nesiskyrė. Lyginant imunosupresantų

įtaką pažeidimo tipui vienintelis reikšmingas radinys buvo mažesnė mišrios atmetimo reakcijos rizika tarp vartojusių metilprednizoloną lyginant su jo nevartojusiais (ŠS 0,073 (PI 95 % 0,001–0,706, $p=0,0086$).

Išvados. Nors po 10 ir daugiau metų inksto transplantatų biopsijose vyravo intersticinė fibrozė ir kanalėlių atrofija, tačiau net ketvirtadalyje biopsijų diagnozuotas transplantato atmetimas. Mišrios atmetimo reakcijos rizika buvo mažesnė vartojusiems metilprednizoloną nei jo nevartojusiems. Taigi net po 10 metų nuo inksto transplantacijos, histologinė transplantato diagnostika išlieka reikšminga siekiant laiku diagnozuoti gydytinas transplantato disfunkcijos priežastis (tokias kaip atmetimas, piktybiniai procesai) ir taip pagerinti transplantato išgyvenamumą.

Raktažodžiai. Inkstų transplantacija; imunosupresinis gydymas; inkstų transplantato biopsijos.